Nieuwsbrief

APRIL 2020
NR. 2

MEDEZEGGENSCHAP IN DE PRAKTIJK

IN DEZE UITGAVE:

ACTUEEL
1 Nood breekt wet?
VERTEGENWOORDIGING
3 Verkiezingen
JURISPRUDENTIE
5 De kosten voor rechtsbijstand
RECHTSPOSITIE
6 Leraren uit het buitenland?
BELEID
7 Ondersteuning voor de MR

Gratis e-mail-nieuwsbrief

Wekelijks verschijnt er een e-mail-nieuwsbrief met daarin het algemene onderwijsnieuws van de afgelopen week, nieuwe wet- en regelgeving en nieuwe artikelen op de website SchoolManagement Totaal. Om u die te kunnen toesturen, hebben wij uw e-mailadres nodig. Ga naar www.schoolmanagementtotaal.nl en klik op 'Nieuwsbrief, Inschrijven'.

Wilt u na het lezen van een artikel uit deze nieuwsbrief meer informatie? Deze nieuwsbrief staat ook op www.schoolmanagementtotaal.nl, thema Medezeggenschap. U hebt beschikking tot deze informatie met een abonnement. Hierover leest u meer op www.sdu.nl.

ACTUEEL

Nood breekt wet?

Het zijn bijzondere tijden met het coronavirus dat rondwaart. Zo langzamerhand wordt een behoorlijk beslag gelegd op ons doen en laten, zowel privé als op het werk. Dagelijks worden er maatregelen afgekondigd door de overheid, ook bedrijven nemen maatregelen. Ook voor school-organisaties levert deze, voor iedereen nieuwe, situatie de nodige hoofdbrekens op.

Een school heeft de zorg voor leerlingen en medewerkers. Een school moet een veilige leeromgeving zijn voor de leerlingen, maar op grond van de Arbeidsomstandighedenwet en vanuit goed werkgeverschap heeft een werkgever de plicht om te zorgen voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers. Deze dubbele verantwoordelijkheid rust zwaar op de schouders van bestuurders. Het ligt dan voor de hand om kordaat en snel te willen handelen en nieuw beleid zonder een medezeggenschapstraject door te voeren. Nood breekt wet, toch?

Op de winkel passen

Ook zonder coronacrisis zijn er regelmatig situaties die maken dat een bestuurder van mening is dat het pad van de medezeggenschap niet bewandeld hoeft te worden. Zoals bijvoorbeeld bij een school waar er voor onbepaalde tijd een interim-rector is. Sinds een aantal maanden is er geen overleg geweest tussen rector en MR. De MR krijgt geen stukken en er worden geen voorgenomen besluiten voorgelegd. De MR vindt dit vreemd en doet navraag bij de interim-rector. Deze is van mening dat de situatie vergelijkbaar is met een demissionair kabinet, er worden geen besluiten genomen. Hij is slechts diegene die 'op de winkel past'. In deze situatie hoeven er geen voorgenomen besluiten aan de MR voorgelegd te worden.

Gelijke monniken, gelijke kappen

Of neem de situatie rondom een fusie. Twee scholen willen fuseren. Laten we ze school A en school B noemen. Bij school A is er op dit moment geen MR. De bestuurder van school B heeft weliswaar overleg met de MR, maar niet over de fusie. Volgens de bestuurder zou dat niet eerlijk zijn

Sdu

Tips voor de MR:

- Juist in crisistijd is een zorgvuldig besluitvormingsproces mét de MR van belang
- Maak afspraken met de overlegpartner over de wijze van communiceren in crisissituaties: met wie en via welk medium
- Noodmaatregelen mogen niet stilzwijgend als beleid ingevoerd worden: evalueer en pas zonodig het beleid aan

tegenover school A om de MR van school B wel te betrekken nu er bij school A geen MR is.
Nood breekt wet, gaat dat op wanneer het aangelegenheden betreft die in de WMS zijn opgenomen? Soms zijn de bevoegdheden van de MR niet van toepassing, artikel 18 WMS zegt daar het volgende over:

'1 De bevoegdheden op grond van de artikelen 10 tot en met 14, dan wel op grond van het bepaalde in het medezeggenschapsreglement krachtens artikel 24, tweede en derde lid, zijn niet van toepassing, voor zover:
   a. de desbetreffende aangelegenheid voor de school reeds inhoudelijk is geregeld in een bij of krachtens wet gegeven voorschrift;
   b. het betreft een aangelegenheid als bedoeld in artikel 38 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 38 van de Wet op de expertisecentra en artikel 40a van de Wet op het voortgezet onderwijs, voor zover het in deze artikelen bedoelde overleg niet besluit de aangelegenheid ter behandeling aan het personeelsdeel van de medezeggenschapsraad over te laten.

2 De bevoegdheden van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen, zijn niet van toepassing, voor zover de desbetreffende aangelegenheid voor de school reeds inhoudelijk is geregeld in een collectieve arbeidsovereenkomst.'

De WMS kent kortom, behalve de in artikel 18 genoemde situaties, geen uitzonderingen waarmee de rechten van de medezeggenschap terzijde kunnen worden geschoven. Hoewel het begrijpelijk is dat het bevoegd gezag in sommige situaties snel wil handelen mag de MR niet als 'hindermacht' gezien worden die onder omstandigheden gepasseerd kan worden. Als het bevoegd gezag een besluit wil nemen dat onder de medezeggenschapsrechten valt, zal het normale advies- en instemmingstraject gevolgd moeten worden.

Aanpassen PTA met instemming MR

Nog even terug naar de actualiteit van de coronacrisis. De afgelopen periode zijn we geconfronteerd met noodmaatregelen die de overheid oplegt. Zo zijn de scholen gesloten maar gaan de school en praktijk examens onder strikte voorwaarden door. Het centraal schriftelijk examen is afgeblazen en het schoolexamen is bepalend voor de zak/slaag beslissing. In sommige gevallen is het schoolexamen nog niet afgerond. Scholen hebben de ruimte om het schoolexamen alsnog af te nemen. In die gevallen mag het programma van toetsing en afsluiting, het PTA aangepast worden. Dit gebeurt met instemming van de MR en er wordt melding gemaakt bij de inspectie. Zelfs in deze uitzonderlijke situatie heeft de MR kortom een instemmingsrecht

In overleg afwijken

Op grond van artikel 24 WMS is er een medezeggenschapsreglement. Hierin zijn termijnen opgenomen waarbinnen tot instemming dan wel onthouding van instemming wordt besloten en de termijnen binnen welke advies dient te worden uitgebracht. Als er redenen zijn die voortvarendheid vereisen, kan de bestuurder natuurlijk een beroep doen op de redelijkheid van de MR en vragen of er in deze situatie afgeweken kan worden van de termijnen zoals die in het medezeggenschapsreglement zijn vastgelegd. Als de bestuurder goed kan onderbouwen waarom er haast geboden is en aannemelijk maakt dat afwijken noodzakelijk is, zal de MR daar vast gehoor aan geven. Als iedereen doordrongen is van de noodzaak is een extra vergadermoment ook snel gevonden, zeker als medewerkers vrijgesteld worden van werk.

Boemerang

Maar stel dat een school failliet dreigt te gaan, dan kun je toch wel afwijken? Een school verkeert in financieel zwaar weer. De rector negeert de MR: "Als ik daarop moet wachten! Tegen de tijd dat de MR met een oordeel komt en ik een besluit kan nemen, zijn we allang failliet!" Ook in dit scenario is er geen uitzondering. Een schoolorganisatie besteedt publiek geld om een belangrijke maatschappelijke taak uit te voeren. Besluitvorming moet daarom heel zorgvuldig gebeuren. Medezeggenschap is een belangrijke stap in het besluitvormingsproces. Door vanuit verschillende geledingen naar een probleem én de voorgestelde oplossing te kijken en eventueel aanpassingen voor te stellen, wordt een besluit sterker en wint het aan draagvlak.
Dat is van groot belang, zeker als het een pijnlijk of moeilijk besluit betreft. Juist in een crisissituatie zijn zorgvuldigheid en draagvlak van belang. Zonder zorgvuldig proces waarin de medezeggenschap betrokken is kon een besluit weleens als een boemerang terugkomen.

Noodmaatregel of Beleid?

Nog even terug naar de actualiteit van de coronacrisis. De afgelopen periode zijn we geconfronteerd met noodmaatregelen die de overheid oplegt voor een beperkte periode. Iedereen zal het erover eens zijn dat het dan ondoenlijk en niet redelijk is om onder deze uitzonderlijke omstandigheden een medezeggenschapstraject te doorlopen. Daarbij gaat het om maatregelen voor een duidelijk afge-

bakende, korte periode. Zo mogelijk informeert de overlegpartner wél de voorzitter van de MR over maatregelen. Als gevolg van het sluiten van de scholen moesten scholen online lessen aanbieden. Stel dat deze noodmaatregel zo goed bevalt dat men de online lessen wil handhaven. Dan kan dat niet stilzwijgend worden ingevoerd. Hiervoor is dan een wijziging van het onderwijskundig beleid nodig die als voorgenomen besluit aan de MR dient te worden voorgelegd.

Annemarie van Luik

VERTEGENWOORDIGING

Verkiezingen

Verkiezingen, dat is niet waar je het eerste aan denkt als het gaat om de medezeggenschap op school. Veelal word je benaderd door een ouder of een leerkracht/docent die je vraagt om zitting te nemen in de medezeggenschapsraad. En voor je het weet ben je aanwezig op de eerstvolgende vergadering van de medezeggenschapsraad. Je wordt verwelkomd als lid en het werk kan beginnen. Eigenlijk wel bijzonder als je bedenkt dat de Wet medezeggenschap op scholen bepaalt dat de samenstelling van de medezeggenschapsraad moet gebeuren bij verkiezingen door middel van een geheime, schriftelijke stemming. Hoe de school de organisatie van de verkiezingen verder aanpakt staat niet voorgeschreven in de wet en is dus een vrije keuze. Zal dat de reden zijn dat er in de praktijk niet altijd verkiezingen voor de medezeggenschapsraad worden georganiseerd? Realiseer je je dat daarmee het passieve kiesrecht (het recht om je beschikbaar te stellen als kandidaat voor de medezeggenschapsraad) en het actieve kiesrecht (het recht dat je kunt stemmen op een voor jou geschikte kandidaat) buiten spel worden gezet? En bedenk dat wel in het medezeggenschapsreglement moet worden vastgelegd hoe de wijze en de organisatie van de verkiezingen plaatsvinden. Dan is het dus vreemd als je de eigen vastgestelde regels uit het reglement buiten spel zet. Let wel, je hoeft natuurlijk geen verkiezingen te houden als er evenveel verkiesbare kandidaten beschikbaar zijn als er vacatures in de medezeggenschapsraad zijn. Hoe kun je echter exact weten hoeveel kandidaten beschikbaar zijn voor de medezeggenschapsraad als je niet iedereen ruimschoots (lees: alle kiesgerechtigden) de mogelijkheid biedt om zich kandidaat te stellen voor de medezeggenschapsraad. Als we anno 2020 van bestuurders en toezichthouders verwachten dat hun posities op een open en transparante wijze worden ingevuld, dan mag dat zeker ook worden verwacht van de medezeggenschapsraad.

Verkiezingscommissie

Verkiezingen kosten tijd en inzet: het is daarom raadzaam een verkiezingscommissie in te stellen die het geheel organiseert en die ook voldoende tijd voor heeft om het goed in te vullen. Wie er zitting hebben in een verkiezingscommissie bepaalt de medezeggenschapsraad zelf. De medezeggenschapsraad blijft wel eindverantwoordelijk voor een goed verloop van de verkiezingen. Het is zeker verstandig om de directeur van de school te informeren over het feit dat er verkiezingen voor de medezeggenschapsraad worden georganiseerd. Een verkiezingscommissie heeft chronologisch de volgende taken uit te voeren: vaststellen van de verkiezingsdatum, bepalen wie kiesgerechtigd zijn, oproep tot kandidaatstelling, vaststellen wie zich geldig kandidaat hebben gesteld, promotie van de verkiezingen, stemming mogelijk maken, uitslag vaststellen en installatie van de medezeggenschapsraad. Deze onderdelen behoren ook beschreven te staan in het medezeggenschapsreglement.

Medezeggenschapsreglement

In een recente uitspraak van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS heeft de commissie nog

Tips:

- Houd een lijst van aan- en aftreden bij voor de medezeggenschapsraad.
- Neem in de jaarplanning mee wanneer er verkiezingen moeten komen voor de medezeggenschapsraad.
- Stel een verkiezingscommissie in en bekijk wat er over verkiezingen is geregeld in je medezeggenschapsreglement.
- Stemmen is alleen nodig als er meer kandidaten beschikbaar zijn dan dat er vacatures zijn.
- Informeer de directeur van de school tijdig wanneer er verkiezingen voor de medezeggenschapsraad plaatsvinden.

eens aangegeven dat voor een bepaalde onderwijsorganisatie gebleken is dat de verkiezingen niet in overeenstemming waren met de bepalingen in de Wet medezeggenschap op scholen. Onder andere was in het van toepassing zijnde medezeggenschapsreglement niet voldoende vastgelegd hoe de wijze en de organisatie van de verkiezingen van de medezeggenschapsraad moeten plaatsvinden.

Stemmen

En dan komt het opeens aan op stemmen. De hoofdregel is dat ouders stemmen op de kandidaten voor de oudergeleding en dat personeelsleden stemmen op de kandidaten voor de personeelsgeleding. Op veel scholen vinden de medewerkers het belangrijk om alle groepen een vertegenwoordiging in de medezeggenschapsraad te garanderen. In het medezeggenschapsreglement kun je dan opnemen dat een bepaald aantal zetels is toegewezen aan een groep personeelsleden. Over die zetels wordt dan alleen gestemd door deze personeelsleden, die dus een collega in de medezeggenschapsraad kiezen. Denk bijvoorbeeld aan onderwijsondersteunend personeel dat zich beschikbaar kan stellen voor de medezeggenschapsraad en dat de collega's van het onderwijsondersteunend personeel dan kunnen stemmen op deze kandidaat. Of denk aan een scholengemeenschap waarvan de medezeggenschapsraad het belangrijk vindt dat alle schoolsoorten (bijvoorbeeld VMBO/HAVO/VWO) vertegenwoordigd zijn in de medezeggenschapsraad. In dat geval kun je in het reglement vastleggen dat er zetels beschikbaar zijn voor de verschillende schoolsoorten en dat er gestemd wordt door de ouders en personeelsleden van de desbetreffende schoolsoort. Op deze manier kun je bewerkstelligen dat de medezeggenschapsraad een goede afspiegeling wordt van de school. Een goede afspiegeling bewerkstelligt dat de stem van eenieder gehoord wordt, wat in de regel leidt tot goede besluiten waar de school en alle betrokkenen baat bij hebben.

Janine Eshuis

JURISPRUDENTIE

De kosten voor rechtsbijstand

Tips voor de MR:

- Laat wanneer er rechtshulp nodig is een duidelijke offerte opmaken door de rechtshulpverlener. Daar mag best een marge in zitten, maar die mag niet al te groot zijn.
- Overtuig je ervan dat de offerte daadwerkelijk het bevoegd gezag bereikt.
- De redelijkerwijs te maken kosten voor nalevingsgeschillen worden in principe altijd vergoed, maar het moet wel redelijk blijven. Een ervaren en deskundige advocaat zal zo mogelijk een gang naar de geschillencommissie voorkomen, en als het niet anders kan de kosten binnen de perken houden, door niet met elke gedachtesprong van de opdrachtgever – de (G)MR – mee te gaan.

Sinds 1 januari 2017 is in de WMS opgenomen dat de redelijkerwijs te maken kosten voor rechtsbijstand door het bevoegd gezag vergoed moeten worden. Tot die tijd was er wel iets over deze kosten in de wet opgenomen: 'Het bevoegd gezag treft een regeling voor de redelijkerwijs noodzakelijke kosten van medezeggenschapsactiviteiten die door ouders, leerlingen en personeel in de medezeggenschapsraad en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad worden ondernomen, daaronder begrepen scholingskosten, kosten voor inhuur van deskundigen en kosten van het voeren van rechtsgedingen.' Als er echter niet zo'n regeling was, stond de MR voor wat de vergoeding van de kosten betreft op achterstand. Daarom luidt het huidige artikel 28 lid 2: 'De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van de medezeggenschapsraad, scholingskosten daaronder begrepen, komen ten laste van het bevoegd gezag. De redelijkerwijs noodzakelijke kosten van het raadplegen van een deskundige en van het voeren van rechtsgedingen door de medezeggenschapsraad komen slechts ten laste van het bevoegd gezag indien het bevoegd gezag vooraf in kennis is gesteld van de te maken kosten. (..)' Maar hoe bereken je nu hoeveel kosten er nodig zijn voor het voeren van een rechtsgeding – lees: een geschil bij de LCG WMS of het hoger beroep bij de Ondernemingskamer van het Hof Amsterdam?

De geschillencommissie heeft zich onlangs opnieuw uitgesproken over de vraag of te maken kosten ook redelijkerwijs noodzakelijk zijn. Intussen ligt er al een hele serie met uitspraken over deze vraag.

De eerste dateert nog van vóór de genoemde wetswijziging. Op 11 november 2010 (104527) sprak de commissie uit dat de MR weliswaar het recht heeft een advocaat in de arm te nemen, maar desondanks wel moest werken aan een oplossing waarbij de inzet van de advocaat tot een minimum beperkt zou blijven. Nieuw overleg met het bevoegd gezag dus.

In haar uitspraak van 7 juli 2017 (107696A) spreekt de commissie uit dat wanneer de bestuurder een ingediende nota van de rechtshulpverlener zonder morren betaalt, hij daarmee laat zien dat hij die kosten kennelijk redelijk achtte. Als er nog een

declaratie komt en hij die weigert te betalen, omdat hij niet vooraf op de hoogte is gebracht van het feit dat de eerdere raming overschreden zou worden, doet de commissie een beroep op de redelijkheid: als je weet dat je in een nog niet afgeronde juridische procedure zit, weet je ook dat je nog nota's van een advocaat kan verwachten.
In deze uitspraak zat nog iets interessants. De advocaat hanteert een uurtarief van € 275, exclusief btw en kantoorkosten. Dat is volgens de commissie niet 'buitensporig', maar wie een dergelijk tarief rekent kan niet ook nog eens drie uur in rekening brengen omdat hij de wet moet bestuderen. Die wordt de advocaat geacht reeds te kennen.
De keerzijde van deze uitspraak volgt bijna acht maanden later, op 26 februari 2018 (107962). Als een medezeggenschapsorgaan, in dit geval een oudergeleding van een MR in het voortgezet onderwijs, niet kan aantonen dat de kosten van de inhuur van de deskundige, i.c. opnieuw een advocaat, niet redelijkerwijs noodzakelijk zijn, kan het bestuur zich het recht voorbehouden ze niet te vergoeden. De OMR en de ingevlogen advocaat hadden daar meer inzicht in moeten geven, zodat het bestuur een beoordeling kon maken over de redelijkheid van de te maken kosten. In hoger beroep werd deze uitspraak door de Ondernemingskamer bevestigd.

Op 14 december 2018 deed de commissie opnieuw een uitspraak over de kosten van bijstand door een advocaat (108365). Kort gezegd kwam het erop neer dat de advocaat niet in staat bleek inzicht te verschaffen in de mogelijke kosten van zijn advies aan de OMR, en ook niet in die van het daarop gevolgde instemmingsgeschil. De kosten voor de rechtsbijstand in het daarmee samenhangende nalevingsgeschil kwamen volgens de commissie sowieso voor rekening van het bestuur, maar omdat die nauw verweven waren met het andere geschil maakte de commissie zelf maar een inschatting. Hij zou volgens de commissie zeven uur nodig gehad kunnen hebben, meer niet.

Deze tendens, waarbij de commissie zelf een schatting maakt wat een redelijke tijdsinvestering voor de advocaat zou zijn, zet zich voort in de uitspraak van 19 november 2019 (108866). Hoewel de advocaat een slag om de arm had gehouden en geschat had dat het aantal benodigde uren voor een advies- en een nalevingsgeschil ergens tussen de twintig en de vijftig zou zijn, hakte de commissie de knoop door: de verdediging in deze geschillen hoeft niet meer dan 27 uur te kosten. De kosten voor het voeren van een gerechtsgeding moeten wel in proportie zijn met de te behandelen kwestie.

De duimschroeven voor de rechtsbijstandverleners worden nog iets meer aangedraaid in twee recente uitspraken, van 17 februari 2020 (108846) en van 20 februari 2020 (108965). De eerste betrof de kosten van de verdediging van de OMR in een reeks kansloze nalevingsgeschillen (zie de Nieuwsbrief 2019 nr. 6). De inschakeling van de advocaat als zodanig wordt door de commissie wel als redelijk gezien, maar het aantal door hem begrote uren – tussen de vijftien en de veertig – niet. Hij had meteen kunnen zien dat van de twintig geschillen de overgrote meerderheid niet ontvankelijk zou zijn. Daarmee had de advisering en de daarmee gemoeide kosten tot een minimum beperkt kunnen blijven. Daarom matigt de commissie het in rekening te brengen bedrag tot € 750 inclusief btw voor de eerdere geschillen, en voor het onderhavige geschil – de advocaat krijgt niet betaald van de bestuurder – tot € 1.750.
Bij de uitspraak van 20 februari 2020 viste opnieuw de advocaat van de OMR achter het net. De oudergeleding van de medezeggenschapsraad beweerde aan de bestuurder wel degelijk een bericht gezonden te hebben waarin de geschatte kosten voor de advocaat stonden vermeld, maar de bestuurder ontkende deze brief en mail ooit ontvangen te hebben. De OMR kon echter niet naar tevredenheid van de commissie aannemelijk maken dat haar schrijven de bestuurder had bereikt, zodat laatstgenoemde zijn handen in onschuld waste en de advocaat van de OMR met lege handen bleef staan.

Enerzijds is het goed dat de commissie erop let dat niet te veel geld aan het onderwijs wordt onttrokken voor dit soort kosten. Anderzijds lijkt het me dat de commissie enige terughoudendheid moet betrachten bij het vaststellen hoeveel uur een advocaat aan een zaak kan besteden. Die vraag wordt ook niet gesteld aan de rechtshulpverleners van het bevoegd gezag.

Kees Jansen

Redactielid gezocht

De redactie van de Nieuwsbrief Medezeggenschap in de Praktijk is op zoek naar een nieuw lid, het liefst iemand die uit eigen ervaring als zittend MR-lid de lezers op de hoogte stelt van actuele ontwikkelingen, zaken waar je tegenaan loopt, good practices en dergelijke. Heb je belangstelling? Bel me (06 5195 3269) of mail me (kjansen@verus.nl).

Kees Jansen

RECHTSPOSITIE

Leraren uit het buitenland?

De tekorten op de arbeidsmarkt van onderwijsgevend personeel lopen sterk op. Al enkele jaren zijn er, met name in het westen van het land, flinke aantallen onvervulbare vacatures te melden. Eén van de oplossingen is te onderzoeken of leraren vanuit het buitenland kunnen worden geworven. Een school die tweetalig onderwijs aanbiedt zou van behoorlijk Engels sprekende docenten gebruik kunnen maken om een aantal vacatures op te vullen. Maar hoe zit het dan met de bevoegdheid? De cao voor het voortgezet onderwijs geeft een onbevoegde docent twee jaar de tijd om een bevoegdheid te halen. Tot die tijd kan geen benoeming voor onbepaalde tijd plaatsvinden. Wel moeten de werkgever en de onbevoegde leraar een studieplan opstellen om bevoegd te raken. Wanneer de bevoegdheid echter behaald wordt én de docent is ten minste twaalf maanden in dienst wordt de leraar onmiddellijk benoemd voor onbepaalde tijd, aldus art. 9.a.4 lid 7 van de cao. Aan beide voorwaarden moet zijn voldaan. Concreet: de docent haalt zijn bevoegdheid na anderhalf jaar op basis van een benoeming voor bepaalde tijd te hebben gewerkt, dan heeft hij vanaf het moment van het behalen van de bevoegdheid een benoeming voor onbepaalde tijd. Of, de docent haalt na tien maanden in tijdelijke dienst van de werkgever te zijn geweest zijn bevoegdheid, dan is hij twee maanden later in dienst op basis van een benoeming voor onbepaalde tijd. Dat gebeurt van rechtswege. De tekst van de cao, 'wordt de leraar benoemd', impliceert volgens de kantonrechter van de rechtbank Limburg dat de werkgever geen activiteit hoeft te verrichten, althans niet de mogelijkheid heeft anders te beslissen, om deze benoeming tot stand te brengen.

Bij het aantrekken van leerkrachten uit het buitenland is niet altijd duidelijk of zij bevoegd zijn naar Nederlandse maatstaven. Om dat te bepalen zal vaak een procedure gevolgd moeten worden, zoals die in artikel 33 lid 1 onder b, ten tweede, van de Wet op het voortgezet onderwijs wordt aangeduid.[1] Hij moet een 'erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in art. 5 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties' zien te krijgen. In een

1 De Wet op het primair onderwijs bevat een soortgelijke bepaling in art. 32.

uitspraak op 4 december 2019 stelt de eerder genoemde kantonrechter dat op het moment waarop die erkenning wordt afgegeven hetzelfde gevolg in werking treedt als bij het behalen van een wettelijke onderwijsbevoegdheid. Dat betekent dus dat als ook aan de tweede voorwaarde is voldaan – twaalf maanden in dienst – van rechtswege de benoeming voor bepaalde tijd verandert in een voor onbepaalde tijd. In dit geval ging het om een wiskundedocent uit Ierland, die claimde recht te hebben op een benoeming voor onbepaalde tijd, terwijl de werkgever vond dat zij, met name in het tweede jaar van haar benoeming, niet goed functioneerde. Er kwamen klachten over haar binnen van ouders en leerlingen. Dat laatste gegeven zou voor werkgever aanleiding zijn de benoeming maar te laten aflopen na een dienstverband van bijna twee jaar. Daarmee maakt de rechter korte metten. Wanneer de werkgever vond dat deze mevrouw niet goed presteerde staan het bestuur andere middelen ter beschikking. De tekst van de cao is echter duidelijk. De werkgever heeft geen keuze om al dan niet de docente te benoemen voor onbepaalde tijd, omdat aan de beide in de cao gestelde voorwaarden is voldaan.

Wanneer het bestuur van een school overweegt om leerkrachten in het buitenland te gaan werven, heeft de personeelsgeleding van de (G)MR een instemmingsbevoegdheid. Die berust op art. 12 lid 1 onder o WMS: 'vaststelling of wijziging van een regeling (..) op het gebied van het aanstellings- en ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging geen verband houdt met de grondslag van de school of de wijziging daarvan'. Bij dit soort zaken dienen het bestuur en de P(G)MR zich te realiseren dat het om meer gaat dan te zorgen dat er geen klassen met kinderen naar huis gestuurd moeten worden. De bevoegdhedenregelingen uit de onderwijswetten in samenhang met bepalingen uit de cao's kunnen voor onverwachte wendingen zorgen. Alertheid is geboden!

Kees Jansen

Tips voor de P(G)MR:

- Het lerarentekort zal ongetwijfeld zorgen voor min of meer creatieve oplossingen. Die zouden wel eens kunnen vallen onder art. 12 lid 1 onder o WMS. De personeelsgeleding heeft dan een instemmingsbevoegdheid.
- Leraren werven in andere landen brengt risico's met zich. Vraag het bestuur of het zich die realiseert en hoe het die denkt te elimineren.

BELEID

Ondersteuning voor de MR

Op 6 maart 2019 is door de Kamerleden Westerveld (GL) en van den Hul (PvdA) de minister verzocht onderzoek uit te voeren naar de vragen:

- of medezeggenschapsraden op de hoogte zijn van hun wettelijke recht op ondersteuning;
- of zij gebruikmaken van de ondersteuning; en
- op welke manier de financiële kennis van medezeggenschapsraden wordt versterkt.

Dat laatste achtten de betreffende Kamerleden vooral van belang in verband met de voorgenomen wetswijziging, waarbij de MR een instemmingsrecht krijgt op de hoofdlijnen van de begroting. De minister heeft vervolgens het bureau Oberon opdracht gegeven de ondersteuningsvragen en -mogelijkheden door MR'en in kaart te brengen.
Op 10 maart 2020 heeft minister Arie Slob een brief naar de Tweede Kamer gestuurd, waarin hij meldt dat hij het rapport 'Medezeggenschap ondersteund' heeft ontvangen en van de inhoud kennis heeft genomen. Uit het rapport blijkt dat er bij veel MR'en zeker bekendheid is met de mogelijkheid ondersteuning te krijgen, maar dat het daadwerkelijke gebruik daarvan zeker in het primair onderwijs achterblijft bij die kennis. Ook zouden MR'en er baat bij hebben als ze worden geholpen met de ondersteuningsvraag, met name op financieel gebied.

Over de inhoud van het rapport 'Medezeggenschap ondersteund' kunt u in het volgende nummer van de Nieuwsbrief een bijdrage verwachten.

Verder gaat de minister in op het project Versterking Medezeggenschap. Hij erkent dat het project veel heeft opgeleverd, maar in verband met aangescherpte regels op het gebied van staatssteun voelt hij zich genoodzaakt het te stoppen en een aanbesteding uit te zetten, waaraan allerlei partijen mee kunnen doen.

Kees Jansen

Hulde!

De laatste weken zijn de scholen gesloten, en het is op het moment dat dit nummer gemaakt wordt nog onduidelijk hoe lang dat gaat duren. Wat wel duidelijk is: op scholen is een enorm potentieel aan creativiteit en flexibiliteit aanwezig, en dat wordt nu aangeboord. Alle schoolbestuurders, schoolleiders, leerkrachten, ouders en leerlingen geven er blijk van de ernst van de situatie in te zien en blijken in staat beslissingen die onder normale omstandigheden tientallen vergaderingen zouden kosten, in enkele uren te nemen. Vooral de examenklassen in het voortgezet onderwijs en hun docenten leven in grote onzekerheid, ook nu de centrale examens voor dit jaar zijn afgeschaft. En toch, iedereen zet de schouders er onder om te zorgen dat 2020 geen verloren jaar wordt voor de school en haar leerlingen. Geweldig!

Janine Eshuis, Kees Jansen, Annemarie van Luik

Nieuwsbrief Medezeggenschap in de praktijk

Hoofdredacteur
Kees Jansen

Redactie
Janine Eshuis
Annemarie van Luik
Reinier Mudde

Uitgever
Sdu Uitgevers B.V.
Ron Huveneers

Redactieadres
Sdu Uitgevers B.V.
Lia de Jong
l.d.jong@sdu.nl
Marie Locher
M.Locher@sdu.nl

Vormgeving
Imago Mediabuilders, Amersfoort

Foto's: Shutterstock

© Sdu Uitgevers B.V. 2020

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De bij toepassing van art. 16b en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting Pro, Postbus 3060, 2130 KB te Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken op grond van art. 16 Auteurswet dient men zich tevoren tot de uitgever te wenden. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgevers geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Het al dan niet op verzoek van de redactie aanbieden van artikelen aan Nieuwsbrief Medezeggenschap in de praktijk impliceert toestemming voor openbaarmaking en verveelvoudiging t.b.v. de elektronische ontsluiting van (delen van) de Nieuwsbrief Medezeggenschap in de praktijk in enige vorm.

Abonnementen en -administratie
Nieuwsbrief Medezeggenschap in de praktijk verschijnt zesmaal per jaar op papier en online via schoolmanagementtotaal.nl. Nieuwsbrief Medezeggenschap in de praktijk is ook beschikbaar via contentintegratie. Toegang tot Nieuwsbrief Medezeggenschap in de praktijk via de Sdu Tijdschriften App (Stapp, te downloaden in de App Store en via Google Play) maakt ook onderdeel uit van het abonnement. Stapp is geschikt voor zowel iOS (Apple) als Android (Google).
Voor actuele prijzen, abonnementsvormen en onze leveringsvoorwaarden verwijzen wij u naar sdu.nl of kunt u contact opnemen met onze klantenservice. Abonnementen kunt u afsluiten via sdu.nl of via Sdu Klantenservice. Postbus 20025, 2500 EA Den Haag; tel: (070) 378 98 80; e-mail: sdu@sdu.nl.

Vanwege de aard van de uitgave gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht. Uw persoonlijke gegevens worden door ons zorgvuldig behandeld en beveiligd. Wij verwerken uw gegevens voor de uitvoering van de (abonnements)overeenkomst en om u op uw vakgebied van informatie te voorzien over gelijksoortige producten en diensten van Sdu Uitgevers b.v. Voor het toesturen van informatie over (nieuwe) producten en diensten gebruiken wij uw e-mailadres alleen als u daarvoor toestemming heeft gegeven. Uw toestemming kunt u altijd intrekken door gebruik te maken van de afmeldlink in het toegezonden e-mailbericht. Als u in het geheel geen informatie wenst te ontvangen over producten en/of diensten, dan kunt u dit laten weten aan Sdu Klantenservice: informatie@sdu.nl. Abonnementen gelden voor minimaal één jaar en hebben een opzegtermijn van twee maanden. Onze uitgaven zijn ook verkrijgbaar in de boekhandel. Voor informatie over onze leveringsvoorwaarden kunt u terecht op www.sdu.nl.